

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 1. Sit rectum de re omni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Justus est lampas contempta apud cogitationes drivitum. Job. 12. 5. Sicut lampas de die contemnitur &c. ita iusti, & religiosi, apud potentes de die prosperitatis, & vitæ, nocte noctis eorum auxilium, & consilium petunt. Broymard.

Nigra sum, sed formosa. Cant. 1. 4. Nigra sum iudiciò Mundi, formosa iudiciò D.E.I. Card. Petrus de Aliaco. Nigram se dicit iudiciò Mundi; sed formosam arbitrio Dei: nigram in conspectu impiorum; sed formosam iudiciò angelorum. Hugo Card. hic.

Ex Novo.

Cui similes dicam homines generationis hujus? Luc. 7. 31. Dixerat, cui similes dicam? cur addit: & cui similes sunt? quia aliud est, dici aliquid, aliud esse: quamdiu enim aliquid non est, parum refert dici; dictorumque nulla ratio habenda. Si quis malus est, hoc metuat: neque curet; si fortè per injuriam talis dicatur. Didacus Niss. l. 6. vitæ Abr. c. 4.

Tu quis es? Joan. 1. 19. Nec fama bonos, nec infamia, potuit facere criminosos. Et justus Judex, meritorumque liberator: non secundum famam, aut infamiam; sed secundum veritatem virtutis, & vitij, homines iudicabit Simon Cass. l. 3. in Luc. 3.

Mihi pro minimo est, ut à vobis iudicer &c. 1. Cor. 4. 3. Oleaster: quasi diceret: parum mihi est, qualis à vobis, aut ab humano die, aut etiam à meipso, iudicer: multum verò, si Deus, qui neque falli, neque fallere, potest, me bonum decernat. Si enim Mundi, aut vestrò, iudiciò, in illa tremenda die adstandum esset; meritò tunc curarem vulgi, aut vestra, iudicia: sed cum solus Dei tribunali adstandum sit, illius bonum iudicium mihi quarendum est.

Non invenio opera tua plena coram Deo meo. Apoc. 3. 2. Nam licet videan-

tur plena coram hominibus, non sic coram Deo; qui intuetur cor: ut doceat, humana iudicia spernere. Sylveira hic.

Ex Patribus, & aliis.

Prima virtus est Monachi, contemnere hominum iudicia; & semper Apolloli recordari dicentis: *si adhuc hominibus placere* &c. Gal. 1. 10. Tale quid & Dominus loquitur ad Prophetas. Ezech. 3. 8. Jer. 1. 18. quod posuerit faciem eorum quasi urbem æneam, & lapidem adamantinum, & columnam ferream; ne paveant ad calumnias populi; sed impudentiam subfannanæ frontis rigore contemnerent. Ingenua liberaliter educata facilius verecundia, quam metus, superat; & quos tormenta non vincunt, interdum vicit pudor. S. Hieron. ep. 26. ad Pamachium.

Verè poenitens libenter sedit iudicium humanum; ut meritò evadere possit iudicium divinum. Rich. à Vict. ut. de potest. lig. arq. solv. c. 5.

Homines invidia plerumque vituperant, quæ honesta sunt: At in cœlesti theatro res incorruptè iudicantur; & veritas omnibus suffragij comprobatur. Hoc ergo theatrum, quod delictare necesse est, bonis operibus oblectemus. Homines verò, qui nec pie viventibus premia tribuere, nec impiè vitam traducentes supplicij afficere, possunt; si, per invidiam, virtutis operibus vitiorum nomina imponentes, vitam Deo, atque Angelis, approbatam, fictis calumnijs, atque maledictis, fuerint infectati; ne moveantur. S. Nilus lib. Ascet.

Cum finis vitæ hominis venerit, rota volvetur rationis humanæ infra rotam iustitiæ divinæ: ut secundum virtutes, non secundum opiniones hominum, merita tribuantur. Simon Cass. l. 2. c. 14.

Regula fabrilis in aqua curvæ apparens. Lem: *Sibi constia recti.* Masenij symb.

TITULUS XXIX.

JUDICIUM RATIONIS.

Sit rectum de re omni.

Vidistuleum firmà radice, & maledixi pulchritudini ejus statim. Job. 5. 3. Quò loco expendit S. Gregorius illud *statim*: carnales quippe mentes, dum vident elatum, & divitem; illum magnificiunt: sed cum vident ejus interitum, iudiciò mutarò dicunt: ecce quàm nihil est omne, quod altum est in Mundo. Olorius f. 5. D. 2. Quadr.

Mendaces filij hominum in stateris. Pf. 61. 10. Agitur hic, juxta S. Basilium, de iudicio rectæ rationis; quod nobis datum est à Deo: ut discernamus, & quasi in staterè appendamus vera bona, & vera mala; apparentia bona, & apparentia mala. Bellarmius hic.

Statera dolosa. Prov. 11. 1. Hugo per stateram accipit iudicium rationis; quod rectum, & sacerum, est; cum in eo vera falsis, honesta turpibus, sancta profanis, præponderant. S. Basilium in illud: attende tibi; applicansque illud Pf. 61. *mendaces filij hominum in stateris*, ait: mendaces homines corrupta habentes animæ iudicia; quos & Propheta miseros prædicat. Vah dicentibus tenebras lucem &c. Corn. hic: Ugo Carens, statera est rerum æstimatio: in qua si spiritualia præponderant temporalia, iusta est statera, & falsa.

Va! qui dicitis malum bonum. Il. 5. 20. Ubi regnat affectio, perit omne iudicium. Tanta enim odij perversitas in quibusdam mentibus regnat contra proximi sui bonum; ut illud abomi-

abominentur tanquam horridum malum : quod quidem omnino fieri non potest, nisi ex summa pervertitate malitiæ, per quam homo pervertit suum sensum proprium; ut merito dignus fiat illa maledictione divinâ, de qua Isaias: *Ve &c. S. Bernardinus t. 1. f. 23.*

Ex Patribus, & aliis.

Disce de rebus quibuslibet habere iudicium rectum, & incorruptum. S. Chryostomus in Pf. 44.

Tantum res qualibet diligitur, quanti aestimatur esse. S. Laurent. Just. opusc. de inter confl. c. 1.

Ex sola definitione rationis animæ movetur affectus: qui tunc commendatione efficitur di-

gnus; cum innicitur veritati; & tanti quodlibet iudicat, quanti est. Id. ib.

Quidam prius iudicant, & postea probant: ego, de potione, utrum dulcis sit, an amara, ante gustum non iudicabo. Sancti Bernardus ep. 191.

Quemadmodum in speculis, quæ dextra sunt, sinistra; & quæ sinistra, dextra, apparent: & navigantibus rates stare, litora ambulare, videntur: ita ijs, qui perverso sunt iudicio, mens vertigine titubat. Stengelius t. 2. jud. div. cap. 2.

Magnes ad clavem, & fufum, adhibitis, illam trahit. Lem: *Id curas, quid pondus habet.* Borig.

TITULUS XXX.

JUDICIA TEMERARIA.

§. I.

Motiva vitandi.

Ex Veteri, & Novo.

Homo videt ea, quæ parent; Dominus autem intuetur cor. 1. Reg. 16. 7.

Scrutans corda, & renes, Deus. Pf. 7. 10. Nullus ergo homo æquissimi iudicis prævertat sibi assumere vices; neque ante tempus iudicet; donec veniat Dominus. S. Basilus hic.

Feci iudicium, & iustitiam. Psalm. 118. 121. Facit iudicium, quisquis iudicat contra se; & pravitates suas ante examen Domini iustâ execratione condemnat. Sed nè hoc iudicium adulatorium magis esse putares, quam verum; addidit, & iustitiam: quoniam per iustitiam nos iudicamus, quando delictorum nostrorum vindices sumus. Cassiodorus hic.

Ante iudicium interroga teipsum. Eccli. 18. 20. Alij legunt: *Ante iudicium explora teipsum*: id est, antequam alios iudices, teipsum scrutare: & ita neminem iudicabis. Diez. Iudicium temer.

Cum sed erit Filius hominis. sedebitis & vos iudicantes. Matth. 19. 28. Non citius. Pinna Eth. 135.

Vidit ibi hominem. Matth. 22. 11. Solus rex vidit hominem veste nuptiali non indutum; ministri, & convivæ, non viderunt. Ad solum enim regem, seu Præsulem, pertinet, subditorum defectus aspicere, ut corrigant. Subditi suis actionibus, aut corrigendis, aut perficiendis, studeant. Escobar t. 6. Par. Chr. l. 1. Obs. 6. Quia malos in conscientia intus intelligere, non omnium est; ideo hunc malum solus Deus, terribilis, & rex magnus, invenit. S. Paschas. l. 10. in Matth. Unde per vestem nuptialem intelligunt Patres charitatem, bona opera, & vitam fidei Christianæ congruentem; cujus inspectores esse non poterant servi, sed Rex ipse, Deus ipse.

Polyanth. Sacr. Tom. I.

Simile erit regnum cælorum decem Virginibus. Matth. 25. 1. Quare eris? nunquid & modò simile non est? simile quidem est & modò; sed hæc similitudo nondum manifestè apparet. Nondum enim apparet, quæ virgines fatuæ sint, & quæ prudentes. Multæ enim exterius videntur esse prudentes, quæ interius fatuæ sunt.

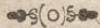
Magna enim fatuitas est, jejunare, vigilare, carnem suam affligere; & per hoc nullam aliam mercedem, nisi vanam gloriam expectare. Nolite ante tempus iudicare. Ite ad venditores, ite ad adulatores, qui vili pretio laudis, & favoris, omnia bona vestra vobis furrpuerunt: quoniam ideo cuncta agebatis, ut videremini ab eis. Euseb. Emiff. in Natali Virginum.

De peccato quidem. Joan. 16. 9. Sancti Bernardus in parvis 12. Spiritus S. arguit Mundum de peccato, quod dissimulat: de iustitia, quam non ordinat: dum sibi, non Deo eam dat: de iudicio, quod usurpat; dum tam de se, quam de alijs, temerè iudicat. Apud Sylveira hic.

Ex Patribus, & aliis.

Quis homo iudicat de homine? temerarijs iudicijs plena sunt omnia. De quo desperavimus, subito convertitur, & fit optimus: de quo multum præsumpsimus, subito deficit, & fit pessimus. Nec timor noster certus est, nec amor noster certus est. Quid sit hodie; quisque homo, vix novit ipse homo: tamen ut cunque ipse sit hodie; quid autem cras? nec ipse. S. Aug. lib. de pastor. c. 11.

Amicus prava quæque recta iudicat; contra inimico, quæ recta sunt, ea videntur esse prava, atque distorta. S. Hier. ep. 61. ad Pamachium.

Kkk kx 2 §. 2. Ex-